

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO¹

z dnia 2008 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu przeprowadzania kontroli realizacji badań naukowych, prac rozwojowych i innych zadań finansowanych ze środków finansowych na naukę oraz wydatkowania tych środków

Na podstawie art. 20 ustawy z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. z 2008 r. Nr 169, poz. 1049) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Nauki i Informatyzacji z dnia 7 czerwca 2005 r. w sprawie sposobu przeprowadzania kontroli realizacji badań naukowych, prac rozwojowych i innych zadań finansowanych ze środków finansowych na naukę oraz wydatkowania tych środków (Dz. U. Nr 106, poz. 898) wprowadza się następujące zmiany:

1) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) ustawa - ustawę z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki;
- 2) organ kontrolujący - ministra właściwego do spraw nauki;
- 3) kontrolujący - osobę upoważnioną do przeprowadzenia kontroli, w tym eksperta, o którym mowa w § 3
- 4) podmiot kontrolowany - jednostkę naukową realizującą zadania, której przekazano środki finansowe przyznane przez ministra właściwego do spraw nauki, w której przeprowadzana jest kontrola.”;

2) w § 2:

a) uchyla się ust. 1,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

¹ Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego kieruje działem administracji rządowej - nauka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 216, poz. 1596).

„2. Organ kontrolujący zarządza przeprowadzenie kontroli, określając podmiot kontrolowany, zadania podlegające kontroli, termin kontroli oraz wyznacza skład zespołu kontrolującego.”;

3) § 3:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kontrolę przeprowadzają osoby zatrudnione w urzędzie obsługującym organ kontrolujący, w tym członkowie rad naukowych oraz eksperci właściwi ze względu na przedmiot kontroli niebędący pracownikami tego urzędu, z wyłączeniem osób zatrudnionych w podmiocie kontrolowanym.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Na eksperta naukowego wyznacza się osobę posiadającą stopień naukowy doktora lub doktora habilitowanego w dziedzinie nauki odpowiedniej ze względu na merytoryczny zakres kontroli. W przypadkach uzasadnionych specyfiką kontroli ekspertem może być wyjątkowo osoba nie posiadająca stopnia naukowego. Na wniosek Ministra kandydat na eksperta może być wskazany przez zespół specjalistyczny lub interdyscyplinarny albo zespół roboczy powołany na podstawie art. 30 ustawy z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki”,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Na eksperta finansowego wyznacza się biegłego rewidenta, głównego księgowego lub zastępcę głównego księgowego albo osobę posiadającą uprawnienia do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych w rozumieniu przepisów o rachunkowości oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 lipca 2002 r. w sprawie uprawnień do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych (Dz. U. Nr. 120, poz. 1022) i posiadającą wykształcenie wyższe.”,

d) ust. 7 otrzymuje brzmienie::

„7. W danym roku kalendarzowym ta sama osoba może uczestniczyć jako ekspert w nie więcej niż siedmiu kontrolach”;

4) po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu:

„§ 3a. Kontrolę przeprowadza się na podstawie postanowienia i imiennego upoważnienia wydanego przez organ kontrolujący.

2. Upoważnienie zawiera:

- 1) datę wydania oraz numer upoważnienia;
- 2) podstawę prawną przeprowadzenia kontroli;
- 3) imię i nazwisko kontrolującego;
- 4) nazwę i siedzibę podmiotu kontrolowanego;
- 5) przedmiot i zakres kontroli;
- 6) terminy kontroli;
- 7) termin ważności upoważnienia;

8) pieczęć urzędową i podpis organu kontrolującego.”;

5) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. 1. Przed przystąpieniem do kontroli kontrolujący zawiadamiają kierownika podmiotu kontrolowanego o zadaniach podlegających kontroli, okazując dokumenty tożsamości i imienne upoważnienia do przeprowadzenia kontroli udzielone przez organ kontrolujący.

2. Kierownik podmiotu kontrolowanego zapewnia kontrolującym warunki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli.”;

6) po § 4 dodaje się § 4a - §4c w brzmieniu:

„§ 4a. 1. Kontrolujący ma prawo do:

- 1) swobodnego wstępu do obiektów i pomieszczeń podmiotu kontrolowanego;
- 2) wglądu do dokumentów związanych z przedmiotem kontroli, z zachowaniem przepisów o ochronie tajemnic ustawowo chronionych;
- 3) żądania od właściwego organu podmiotu kontrolowanego oraz pracowników tego podmiotu ustnych i pisemnych wyjaśnień;
- 4) zabezpieczania dowodów.

2. Kontrolujący może żądać sporządzenia niezbędnych do przeprowadzenia kontroli uwierzytelnionych odpisów lub wyciągów z dokumentów oraz kopii dokumentów, których zgodność z oryginałem potwierdza kierownik komórki organizacyjnej, w której się znajdują.

3. Właściwy organ podmiotu kontrolowanego zapewnia kontrolującemu warunki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia czynności kontrolnych, a w szczególności udostępnia obiekty, urządzenia i dokumenty oraz umożliwia udzielanie wyjaśnień przez pracowników podmiotu kontrolowanego.

§ 4b. 1. Właściwe organy podmiotu kontrolowanego oraz pracownicy tego podmiotu udzielają ustnych lub pisemnych wyjaśnień w wyznaczonym przez kontrolującego terminie.

2. Z ustnych wyjaśnień kontrolujący sporządza protokół, który podpisuje kontrolujący oraz udzielający wyjaśnień właściwy organ podmiotu kontrolowanego lub pracownik tego podmiotu.

§ 4c. 1. Kontrolujący dokonuje ustaleń stanu faktycznego na podstawie zebranych w toku czynności kontrolnych dowodów.

2. Do dowodów zalicza się:

- 1) dokumenty;
- 2) wyjaśnienia udzielane przez właściwe organy podmiotu kontrolowanego oraz pracowników tego podmiotu;
- 3) zabezpieczone przedmioty.

3. Zebrane w toku postępowania kontrolnego dowody kontrolujący, w razie potrzeby, zabezpiecza w siedzibie podmiotu kontrolowanego w oddzielnym, zamkniętym pomieszczeniu albo oddaje na przechowanie za pokwitowaniem organowi podmiotu kontrolowanego lub upoważnionemu pracownikowi tego podmiotu.”;

7) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Ekspert przedstawia wyniki przeprowadzonej kontroli w protokole z kontroli. Protokół powinien zawierać opis realizacji zadania według stanu faktycznego stwierdzonego w toku kontroli oraz informacje, o których mowa w § 6-8.”;

8) § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. Protokół z kontroli przeprowadzonej przez eksperta naukowego powinien zawierać w szczególności ocenę zasadności wydatkowania środków finansowych na faktycznie zrealizowany zakres rzeczowy zadania lub cel badawczy, a ponadto:

- 1) dla zadań zakończonych - ustalenie stanu faktycznego prac wykonanych w ramach realizacji zadania oraz porównanie ich z zakresem rzeczowym zadania określonym w decyzji lub w umowie dotyczącej realizacji tego zadania;
- 2) dla zadań w trakcie realizacji - ocenę możliwości osiągnięcia założonego celu lub celów badawczych, z uwzględnieniem faktycznego stanu zrealizowanego zakresu rzeczowego zadania, w tym ocenę harmonogramu realizacji pracy.”;

9) § 7 otrzymuje brzmienie:

„§ 7. Protokół z kontroli przeprowadzonej przez eksperta budowlanego powinien zawierać w szczególności ustalenia i oceny dotyczące:

- 1) w zakresie projektu budowlanego:
 - a) zgodności projektu z obowiązującymi Polskimi Normami,
 - b) posiadania przez projektantów odpowiednich uprawnień budowlanych oraz posiadania przez kontrolowaną jednostkę wymaganych opinii, uzgodnień i sprawdzeń rozwiązań projektowych, o których mowa w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane;
- 2) w zakresie realizacji inwestycji budowlanej:
 - a) zgodności zakresu prac budowlanych z zakresem rzeczowym zadania,
 - b) przestrzegania przepisów prawa budowlanego,
 - c) jakości wykonanych prac budowlanych,
 - d) prawidłowości sporządzenia harmonogramu realizacji inwestycji,
 - e) zgodności wykonania prac budowlanych z przyjętym harmonogramem ich realizacji oraz harmonogramem płatności.”;

10) § 8 otrzymuje brzmienie:

„§ 8. 1. Protokół z kontroli przeprowadzonej przez eksperta finansowego powinien zawierać:

- 1) ocenę wykorzystania środków finansowych pod względem zgodności z przepisami: o finansach publicznych, o rachunkowości oraz o zamówieniach publicznych;
- 2) ocenę zgodności dokumentacji finansowej kontrolowanej jednostki z informacjami zawartymi w raportach i sprawozdaniach, z uwzględnieniem warunków określonych w decyzji lub w umowie;
- 3) ustalenia dotyczące wysokości wykorzystanych środków finansowych, z tym że:
 - a) w przypadku stwierdzenia niezgodności z decyzją lub umową albo z przepisami prawa - informację o nieprawidłowo wydatkowanych kwotach oraz wskazanie naruszonego przepisu,

b) w odniesieniu do kontroli po zakończeniu zadania - informację o wysokości kwot niewykorzystanych na realizację zadania.

2. Kontrola przeprowadzana przez eksperta finansowego w ramach kontroli merytorycznej powinna być poprzedzona kontrolą przeprowadzoną przez eksperta naukowego, a także, w razie potrzeby, przez eksperta budowlanego.”;

11) uchyla się § 9;

12) po § 9 dodaje się § 9a – 9c w brzmieniu:

„§ 9a. Protokół kontroli sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, które przekazuje się kierownikowi podmiotu kontrolowanego celem ich podpisania.

§ 9b 1. Właściwy organ podmiotu kontrolowanego może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 14 dni od dnia jego otrzymania wyjaśnienia dotyczące przyczyn tej odmowy.

2. Odmowa podpisania protokołu kontroli przez właściwy organ podmiotu kontrolowanego nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez kontrolującego.

§ 9c. 1. W przypadku zgłoszenia przez podmiot kontrolowany pisemnych uwag i zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli, organ kontrolujący może zarządzić przeprowadzenie dodatkowych czynności kontrolnych.

2. W przypadku stwierdzenia przez organ kontrolujący zasadności zgłoszonych uwag i zastrzeżeń, dokonuje on zmian w protokole kontroli i przekazuje go podmiotowi kontrolowanemu.

3. W przypadku nieuwzględnienia przez organ kontrolujący zgłoszonych uwag i zastrzeżeń, w całości lub w części, sporządza on stanowisko na piśmie i przekazuje je podmiotowi kontrolowanemu.

4. Podpisanie protokołu kontroli przez podmiot kontrolowany powinno nastąpić w terminie 14 dni od dnia otrzymania zmienionego protokołu, o którym mowa w ust. 2, lub stanowiska, o którym mowa w ust. 3. Przepisy § 9b stosuje się odpowiednio.

5. Niepodpisanie w terminie, o którym mowa w ust. 4, lub odmowa podpisania protokołu po przeprowadzeniu postępowania, o którym mowa w ust. 1- 4 nie stanowią przeszkody w przekazaniu podmiotowi kontrolowanemu wystąpienia pokontrolnego.”;

13) w § 10:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Na podstawie protokołu z kontroli, po rozpatrzeniu zgłoszonych uwag i wyjaśnień, sporządza się raport z kontroli zawierający zalecenia i wnioski pokontrolne.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Raport z kontroli zatwierdza organ kontrolujący.”,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Organ kontrolujący przekazuje kierownikowi podmiotu kontrolowanego wystąpienie pokontrolne, sporządzone na podstawie raportu z kontroli, zawierające zalecenia i wnioski pokontrolne.”;

14) po § 10 dodaje się § 10a w brzmieniu:

„§ 10a. Kierownik podmiotu kontrolowanego jest obowiązany, w terminie określonym w wystąpieniu pokontrolnym, nie krótszym niż 14 dni, poinformować organ kontrolujący o sposobie wykorzystania wniosków oraz o podjętych działaniach zmierzających do wykonania zaleceń oraz o terminie ich ostatecznego wykonania.”.

§ 2. Kontrole rozpoczęte przed dniem wejścia w życie zmian do rozporządzenia prowadzone są na dotychczasowych zasadach

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

UZASADNIENIE

Projekt zmiany rozporządzenia Ministra Nauki i Informatyzacji z dnia 7 czerwca 2005 r. w sprawie sposobu przeprowadzania kontroli realizacji badań naukowych, prac rozwojowych i innych zadań finansowanych ze środków finansowych na naukę oraz wydatkowania tych środków (Dz. U. Nr 106, poz. 898), wykonującego upoważnienie zawarte w art. 20 ustawy z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. z 2008 r. Nr 169, poz. 1049) wraz z projektem zmiany rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia z dnia 31 stycznia 2007 r. w sprawie szczegółowego trybu dokonywania kontroli uczelni i związków uczelni (Dz. U. Nr 24, poz. 151), wykonującego upoważnienie zawarte w art. 34 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.) ma na celu ujednoczenie zasad i trybu przeprowadzania kontroli realizowanej przez ten sam organ – Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, na dotychczas odmiennych zasadach. Jednocześnie obydwie projekty przewidują jednolity tryb postępowania przy zarządzaniu kontroli, doprecyzowują treść wydawanych upoważnień do przeprowadzania kontroli, ujednoczają nomenklaturę, jak również katalog osób, w tym ekspertów, uprawnionych do przeprowadzania kontroli. W obydwu wyżej wspomnianych projektach zmian do rozporządzeń wprowadzono jednolitą procedurę podpisywania protokołów z kontroli przy zachowaniu zasady kontrydiktoryjności postępowań kontrolnych, zgodnie z którą podmiot kontrolowany jest uprawniony do zgłaszania zastrzeżeń do ustaleń kontrolujących a organ kontrolujący jest zobowiązany do rozpatrzenia zgłoszonych zastrzeżeń. Ponadto w obydwu projektach zmieniono zapis ograniczający liczbę kontroli, do przeprowadzenia których, w danym roku, uprawniony jest jeden ekspert, rozszerzając ich liczbę do 7, co ma związek z pojawiającymi się trudnościami w pozyskiwaniu ekspertów, w szczególności ekspertów finansowych, do wykonywania czynności kontrolnych.

W przedkładanym projekcie rozporządzenia dodano słowniczek, przepis regulujący treść upoważnienia do przeprowadzania kontroli, jak również doprecyzowano uprawnienia i obowiązki kontrolującego. Wprowadzono również zasadę podpisywania protokołów z kontroli zarówno przez kontrolującego, jak i wspomnianą powyżej możliwość odmowy podpisania

protokołu oraz zgłoszenia uwag do jego treści. Jednocześnie doprecyzowano, iż niepodpisanie protokołu przez podmiot kontrolowany, po rozpatrzeniu ewentualnych zastrzeżeń, nie wstrzymuje wystosowania wystąpienia pokontrolnego.

W treści projektu uporządkowano i zunifikowano jednocześnie terminy na zgłoszenie zastrzeżeń, odmowę podpisania protokołu oraz odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne, dostosowując je do terminów wynikających z ustawy o zasadach finansowania nauki.

Proponuje się, aby projektowane zmiany rozporządzenia weszły w życie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Opinia o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej

Projektowana regulacja nie jest objęta zakresem prawa Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje akt prawny

Zmiany w rozporządzeniu, jako akcie wykonawczym do ustawy o zasadach finansowania nauki adresowane jest do jednostek naukowych realizujących badania naukowe, prace rozwojowe i inne zadania finansowanych ze środków finansowych na naukę przyznane przez ministra właściwego do spraw nauki.

Wprowadzenie zmian do rozporządzenia uporządkuje przepisy dotyczące kontroli przeprowadzanych przez ministra właściwego do spraw nauki i szkolnictwa wyższego a jednocześnie uczyni bardziej precyzyjnymi przepisy stosowane dotąd.

2. Konsultacje społeczne

Projekt zmiany rozporządzenia z uwagi na charakter wprowadzanych zmian zostanie skierowany do zaopiniowania następującym partnerom społecznym:

Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych, Forum Związków Zawodowych, Konfederacji Pracodawców Polskich, Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych, Związkowi Rzemiosła Polskiego, Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”, Krajowej Radzie Nauki ZNP.

Ponadto rozporządzenie zostanie przesłane do zaopiniowania następującym podmiotom środowiskowym: Parlamentowi Studentów RP, Radzie Głównej Szkolnictwa Wyższego, Państwowej Komisji Akredytacyjnej, Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich, a także Niezależnemu Zrzeszeniu Studentów oraz Zrzeszeniu Studentów Polskich.

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz.U. Nr 169, poz.1414), a także udostępniony na stronie internetowej Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

3. Wpływ projektowanej regulacji na sektor finansów publicznych

Wejście w życie projektowanych zmian do rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa.

4. Wpływ projektowanej regulacji na rynek pracy

Wejście w życie projektowanych zmian w przepisach rozporządzenia nie będzie miała wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ projektowanej regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie zmian do rozporządzenia nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ projektowanej regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Zmiany w rozporządzeniu nie będą miały wpływu na sytuację i rozwój regionalny kraju.